

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 130

din 25 iunie 2020

Prin cererea înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii cu nr. 1/4777/26.02.2020, petenta **INGRID LUCIANA MOCANU** a solicitat apărarea independenței sistemului judiciar și cercetarea disciplinară a inspectorului șef al Inspecției Judiciare, cu privire la posibile abateri prevăzute de art.99 lit.l) și lit.t) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare.

În concret, petenta a susținut că, la momentul activării contului de acces al dosarului electronic pe portalul Curții de Apel Ploiești, a luat la cunoștință că inspectorul șef al Inspecției Judiciare, domnul judecător Lucian Netejoru, a solicitat și a primit de la instanță

S-a mai arătat că, prin adresa nr.107/42/2019 din data de 29.01.2020, domnul inspector șef a comunicat Curții de Apel Ploiești faptul că restituie „dosarul al Curții de Apel Ploiești (...) la care sunt atașate dosarul al Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal (...) și dosarul al Curții de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal”.

Având în vedere că sentința , pronunțată de Curtea de Apel Ploiești - Secția de Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul a fost redactată la data de 21.01.2020 și transmisă petentei la data de 23.01.2020, fiindu-i înmănată la data de 27.01.2020, doamna Ingrid Mocanu a concluzionat că Inspekția Judiciară a solicitat în integralitate și în materialitate dosarul, anterior datei redactării sentinței civile

Drept urmare, în considerarea calității Inspekției Judiciare de organ însărcinat de lege cu atribuții în materia răspunderii disciplinare a magistraților, având în vedere că în dosarul menționat Inspekția Judiciară are calitatea de pârâtă, petenta a apreciat că demersul inspectorului șef de a solicita înaintarea dosarului, cu ignorarea dispozițiilor art. 93 din Regulamentul de ordine interioară a instanțelor judecătorești, care interzice printre altele, scoaterea din incinta instanțelor a dosarelor, actelor și lucrărilor, în afara cazurilor prevăzute de lege și de regulament, reprezintă o acțiune șicanatorie, abuzivă și de exercitare a unei presiuni nepermise, nu numai asupra judecătorului însărcinat cu soluționarea cauzei, ci și asupra întregii instanțe, afectând grav independența sistemului judiciar, prin activități de intimidare și abuzuri.

Cererea fost înaintată Inspekției Judiciare cu adresa nr.2/4777/26.02.2020, fiind înregistrată la Direcția de Inspekție pentru judecători sub numărul 20-972, la data de 02.03.2020.

Prin adresa nr. 4/4777/18.03.2020 a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii s-a arătat că cererea doamnei Ingrid Luciana Mocanu vizează mai multe aspecte, nu doar solicitarea de apărare a independenței sistemului judiciar, însă, raportat la cererea având acest obiect, se impune efectuarea de verificări de către Inspekția Judiciară, conform art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Solicitarea de efectuare a verificărilor față de cererea de apărare a independenței sistemului judiciar formulată de Mocanu Ingrid Luciana a fost înregistrată la Inspekția Judiciară la data de 26.03.2020 sub numărul 20-1333/2020.

La data de 15.06.2020, în conformitate cu dispozițiile art. 30 din Legea 317/2004, a fost înaintat Consiliului Superior al Magistraturii raportul Inspecției Judiciare nr. 20-1333/2020 privind cererea de apărare a independenței sistemului judiciar formulată de petenta Ingrid Luciana Mocanu.

În cadrul verificărilor efectuate în conformitate cu dispozițiile art. 74 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a fost consultat programul ECRIS și s-a atașat sentința civilă a Curții de Apel Ploiești, pronunțată în dosarul . De asemenea, a fost atașată rezoluția de clasare a Inspecției Judiciare, înscrisuri din lucrarea nr. 20-972, precum și dosarul în ansamblul său.

Astfel, în urma verificărilor efectuate, s-a constatat următoarea situație de fapt:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată inițial pe rolul Curții de Apel București sub , reclamanta Ingrid Luciana Mocanu a formulat, în contradictoriu cu pârâții Inspecția Judiciară, Consiliul Superior al Magistraturii, contestație împotriva rezoluției de clasare din 03.04.2018, pronunțată de Inspecția Judiciară în privința sesizării disciplinare formulată împotriva doamnei judecător din cadrul Curții de Apel București.

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București la data de 17.09.2018, sub nr. , reclamantul – contestator - a formulat contestație împotriva rezoluției de clasare din 08.08.2018, comunicată la data de 7.09.2018, adoptată de Inspecția Judiciară în privința sesizării disciplinare formulată împotriva doamnei judecător din cadrul Curții de Apel București.

Prin încheierea de ședință din data de 31.01.2019, Curtea de Apel București a admis excepția conexității și a dispus conexarea dosarului la dosarul

Totodată, Curtea de Apel București a dispus trimiterea dosarului la Curtea de Apel Ploiești, urmare admiterii cererii de strămutare formulată de reclamanta Mocanu Ingrid Luciana.

La data de 13.02.2019, dosarul a fost înregistrat sub pe rolul Curții de Apel Ploiești.

Prin sentința , Curtea de Apel Ploiești a admis contestațiile conexe, formulate de către reclamantii Mocanu Ingrid Luciana și , conform dispozițiilor art. 359 alin. 1 din Codul de Procedură Civilă, în contradictoriu cu Inspecția Judiciară și , și a dispus anularea rezoluției de clasare din data de 03.04.2018 și a rezoluției de clasare din data de 08.08.2018.

De asemenea, s-a dispus trimiterea cauzei la Inspecția Judiciară pentru repartizarea aleatorie a celor două sesizări disciplinare și efectuarea cercetării disciplinare asupra cauzelor conexe, sub aspectul săvârșirii abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. a), b) și d) din Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Hotărârea a fost redactată la data de 21.01.2020 și comunicată către părți, respectiv Inspecția Judiciară, Mocanu Ingrid Luciana, și , conform documentelor de comunicare aflate la filele 92-95 din vol. II al dosarului , ce au fost generate în programul informatic la data de 22.01.2020 de către greșierul .

Prin adresa întocmită la data de 21.01.2020 în dosarul , semnată de președintele completului, domnul judecător , și doamna greșier , înaintată Inspecției Judiciare, se arată că: „În conformitate cu dispozițiile date prin sentința nr.3 din data de 16.01.2020, pronunțată de Curtea de Apel Ploiești în dosarul nr. privind acțiunile conexe formulate de către reclamantii ..) și contestatorul ..) în contradictoriu cu pârâții Inspecția Judiciară (...) și ..), conform căreia s-a dispus:

În tem. art. 46 alin. 6 lit. b) din Legea nr. 317 din 1 iulie 2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, Republicată (în vigoare la data de 4.05.2018/*

respectiv 17.09.2018), admite contestațiile conexe, astfel cum au fost completate, formulate de către reclamantii și

..... în prezent în stare de deținere la PNT Poarta Albă, în contradictoriu cu pârâții Inspekția Judiciară și , în cauza venită prin strămutare de la Curtea de Apel București - Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal, potrivit încheierii nr. pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr.

Dispune anularea Rezoluției de clasare din 03.04.2018.

Dispune anularea Rezoluției de clasare din 08.08.2018.

Dispune trimiterea cauzei la Inspekția Judiciară, pentru repartizarea aleatorie a celor două sesizări disciplinare și efectuarea cercetării disciplinare asupra cauzelor conexe, sub aspectul săvârșirii abaterilor disciplinare prevăzute de art.99 lit. a), b) și d) din Legea nr. 303/2004".

Prin adresa întocmită la data de 21.01.2020, Curtea de Apel Ploiești a înaintat Inspekției Judiciare dosarul la care erau atașate:

..... al Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal (2 volume);

..... al Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios administrativ și fiscal.

În conformitate cu această adresă, dosarul a fost înaintat Inspekției Judiciare, potrivit borderoului întocmit de Curtea de Apel Ploiești, la data de 22.01.2020, fiind primit de Inspekția Judiciară la aceeași dată.

Prin rezoluția din data de 23.01.2020 s-a dispus restituirea dosarului original către instanță, acesta fiind înaintat Curții de Apel Ploiești, conform adresei unde a fost aplicată ștampila Compartimentului Registratură din cadrul instanței la data de 4.02.2020.

Urmare a verificărilor efectuate în lucrarea care au vizat activitatea inspectorului șef, prin rezoluția din 03.04.2020 a Inspekției Judiciare, în

temeiul art. 45 alin. 4 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, s-a dispus clasarea sesizării formulate de petenta Mocanu Ingrid Luciana în ceea ce privește săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute la art. 99 lit. m) teza a II-a din Legea 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de către domnul judecător Lucian Netejoru, inspector șef al Inspecției Judiciare.

În raport de starea de fapt anterior prezentată, urmează a fi avute în vedere următoarele dispoziții normative:

Potrivit art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „ (1) *Secțiile corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii au dreptul, respectiv obligația corelativă de a se sesiza din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act de imixtiune în activitatea profesională sau în legătură cu aceasta, care ar putea afecta independența sau imparțialitatea judecătorilor, respectiv imparțialitatea sau independența procurorilor în dispunerea soluțiilor, în conformitate cu Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și împotriva oricărui act care ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, secțiile Consiliului Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor. Sesizările privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său se soluționează la cerere sau din oficiu de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii. (2) Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, secțiile, președintele și vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii, din oficiu sau la sesizarea judecătorului sau procurorului, sesizează Inspectia Judiciară pentru efectuarea de verificări, în vederea apărării independenței, imparțialității și reputației profesionale a judecătorilor și procurorilor. (4) Judecătorul sau procurorul care consideră că independența, imparțialitatea sau reputația profesională îi este afectată în orice mod se poate adresa Consiliului Superior al Magistraturii, prevederile alin. (2) aplicându-se în mod corespunzător. (7) Atribuțiile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii și ale secțiilor acestuia, referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor, se*

exercită cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

Din interpretarea logică a condițiilor prevăzute de art. 30 din Legea nr. 317/2004 privind organizarea Consiliului Superior al Magistraturii, rezultă că intervenția Consiliului Superior al Magistraturii este prevăzută în scopul realizării în condiții corespunzătoare a actului de justiție și este justificată în măsura în care se asigură protecție judecătorului sau procurorului aflat în exercitarea efectivă a atribuțiilor specifice funcției deținute.

Potrivit Statutului Universal al Judecătorilor, în calitate de deținător al autorității judecătorești, judecătorul trebuie să-și poată exercita funcția sa în deplină independență în raport cu toate constrângerile de natură socială, economică și politică, în raport cu alți judecători și în raport cu administrația judecătorească.

Principiile de bază ale ONU cu privire la independența justiției stipulează că:
(1). Independența justiției trebuie garantată de către stat și consacrată prin Constituție sau prin legile naționale. Este de datoria tuturor guvernelor și a celorlalte instituții să respecte independența justiției. (6). Principiul independenței justiției dă dreptul magistraților și îi obligă pe aceștia să se asigure că procedurile judiciare se desfășoară în mod echitabil și cu respectarea drepturilor părților.

În Carta europeană privind statutul judecătorilor, articolul 1, Principii generale, se stipulează că: 1.1. Statutul judecătorilor urmărește să asigure competența, independența și imparțialitatea la care orice persoană se așteaptă în mod legitim din partea instanțelor de judecată și a fiecărui judecător căruia îi este încredințată apărarea drepturilor sale. Acesta exclude orice dispoziție sau procedură care ar putea periclita încrederea într-o astfel de competență, independență sau imparțialitate. Prezenta carte este în continuare compusă din dispozițiile care pot, în cea mai mare măsură, garanta realizarea acestor obiective. Aceste dispoziții urmăresc ridicarea nivelului garanțiilor în diferite state europene. Ele nu pot justifica modificări ale statutelor naționale care tind să reducă nivelul deja atins al garanțiilor în țările respective.

În termeni mai generali, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 6 privind dreptul la un proces echitabil prevede că: *“Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. (...)”*.

În contextul legislativ românesc, articolul 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor prevede la alineatul (3) că: *„Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Judecătorii trebuie să fie imparțiali, având libertate deplină în soluționarea cauzelor deduse judecării, în conformitate cu legea și în mod imparțial, cu respectarea egalității de arme și a drepturilor procesuale ale părților. Judecătorii trebuie să ia decizii fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare. Hotărârile pronunțate în căile de atac nu intră sub imperiul acestor restricții. Scopul independenței judecătorilor constă inclusiv în a garanta fiecărei persoane dreptul fundamental de a fi examinat cazul său în mod echitabil, având la bază doar aplicarea legii.”* și la alineatul (4) că: *„Orice persoană, organizație, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor”*. Tot astfel, conform art. 3 alin (1¹) din același act normativ *„Procurorii sunt independenți în dispunerea soluțiilor, în condițiile prevăzute de Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”*

Plenul reține că judecătorul sau procurorul trebuie să fie independent în raport cu societatea în general și cu părțile din orice litigiu asupra căruia acesta trebuie să se pronunțe, iar conform standardelor internaționale, independența sistemului judiciar este o condiție indispensabilă a statului de drept și o garanție fundamentală a unui proces echitabil.

În Proiectul de la Bangalore al Codului de conduită judiciară – 2001, adoptat de Grupul judiciar de întărire a integrității magistraților se prevede că: *“independența justiției este premisa statului de drept și garanția fundamentală a unei drepte*

judecăți. Prin urmare, judecătorul va susține și va exemplifica independența sistemului judiciar atât din punct de vedere individual, cât și instituțional".

Independența judiciară nu este un privilegiu sau prerogativa unui judecător, ea reprezintă responsabilitatea acordată fiecărui judecător pentru a-i permite să soluționeze litigiile în mod onest și imparțial, fără presiuni sau influențe externe și fără teama de intervenție din partea cuiva.

Independența judiciară se referă la independența necesară atât la nivel individual, cât și instituțional pentru luarea de decizii. Prin urmare, independența judiciară reprezintă o stare de spirit, o rațiune intrinsecă, chiar în contextul unor rapoarte instituționale.

Conceptele de „independență” și „imparțialitate” sunt strâns legate - „imparțialitatea” se referă la o stare de spirit sau la o atitudine și denotă absența părtinirii, iar „independența” reflectă valoarea constituțională tradițională a imparțialității, definind relația justiției cu alte puteri sau instituții ale statului, cu societatea în general.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că noțiunile de „independență” și „imparțialitate” sunt strâns legate, analizându-le adesea împreună [Kleyn și alții împotriva Țărilor de Jos], și a arătat că imparțialitatea se definește de regulă prin lipsa oricărei prejudecăți sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri [Wettstein împotriva Elveției, pct. 43; Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 93]. Imparțialitatea trebuie evaluată [Micallef împotriva Maltei (GC), pct. 93] potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și, de asemenea, potrivit unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

Din analiza motivelor invocate de petentă și a situației de fapt anterferite, Plenul constată că obiectul cererii intitulate de petentă *„cerere de apărare a independenței autorității în ansamblul său”* îl constituie, în fapt, o presupusă presiune ce ar putea fi exercitată, indirect, asupra titularului completului la care figurează

dosarul pendinte, asupra întregii instanțe la care acesta funcționează, precum și asupra întregului sistem judiciar.

Prin urmare, în esență, în cazul analizat, este vizată *prezumția de imparțialitate* a judecătorului de caz, împrejurare extrapolată sistemului judiciar.

Fiind vorba însă despre o percepție personală a magistratului, gradul de afectare a imparțialității este subiectiv, diferind de la persoană la persoană, astfel că singurul în măsură să aprecieze percepția sau nu a unei presiuni externe în demersul judiciar și, eventual, necesitatea unei intervenții a Consiliului, este judecătorul sau procurorul de caz. Prin urmare, demersul unei terțe persoane nu poate fi primit, percepția sa neputând fi substituită cu cea a magistratului vizat.

Mai mult, în cazul în care judecătorul investit cu soluționarea dosarului în care petenta a avut calitatea de reclamantă ar fi apreciat că independența sau imparțialitatea i-ar fi fost afectate prin „*activități de intimidare și abuzuri*” avea posibilitatea de a se adresa Consiliului Superior al Magistraturii pentru a dispune. Tot astfel, orice magistrat din cadrul instanței vizate sau orice alt magistrat din instanțele sau unitățile de parchet naționale este singurul în măsură să aprecieze posibila presiune resimțită, cauzată de afirmații sau acțiuni externe, ce ar putea aduce atingere spiritului de obiectivitate, de nepărtinire și de echidistanță.

Plenul observă că nici magistratul vizat și niciun alt magistrat nu a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii apărarea independenței sau a imparțialității și nici nu și-a însușit cererea petentei, astfel că, în absența unei astfel de solicitări, nu poate aprecia asupra atitudinii subiective concrete a celor ale căror valori profesionale se susține că ar fi fost lezate.

Pentru acest motiv, va respinge ca inadmisibilă, cererea ce se circumscrie, în esență, noțiunii de imparțialitate a magistratului, titular al completului ce a soluționat dosarul aflat pe rolul Curții de Apel Ploiești, cu extrapolare la sistemul judiciar.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (1) teza finală din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, în vigoare la data formulării cererilor, prin vot direct și secret,

cu unanimitatea voturilor valabil exprimate ale membrilor prezenți (16 voturi pentru „respingere”, 2 voturi NULE”);

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Respinge, ca inadmisibilă, cererea de apărare a independenței autorității judecătorești în ansamblul său, formulată de petenta **INGRID LUCIANA MOCANU**.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare și petentei **INGRID LUCIANA MOCANU**.

Dată în București, la data de 25 iunie 2020

Președinte,

Judecător Nicoleta Margareta ȚÎNȚ

